

KURJER WIECZORNY

Nr. 50.

ŁÓDŹ

Rok II.

Cena numeru pojedyncz. 15 mk.

Czwartek, 2 marca 1922 r.

Adres Redakcji i Administracji
Piotrkowska 106. :: Telefon 199.

PRENUMERATA: w Łodzi z odroczaniem
opłaconej na prowincję z wy-
soką pocztową wynosi
400 mk. miesięcznie
OGŁOSZENIA: za wiersz nonparelony
mk. 100.—, nekrologi mk. 60.—, awersyjna
(po tekście) mk. 40.—
Zamieszczono o 50 i zagran. o 100 proc. drożej.

Konferencja waszyngtońska a Rosja.

Prezydent Harding wniósł do senatu do ratyfikacji siedem oddzielnych umów, zawartych na konferencji. Najważniejszą z nich — to traktat o ograniczeniu uzbrojeń morskich, dalej umowa gwarancyjna co do posiadłości uczestników na Oceanie Spokojnym, wreszcie układ co do niepodległości i całości Chin.

Nie powzięto natomiast żadnego zobowiązania co do całości i niepodległości Rosji. Rozprawiano o tem w prasie przed konferencją, przypisywano rządowi Hardinga i Hughesa zamiar zabezpieczenia w ten sposób przed pożądaną Japonii wybrzeży wschodnio-syberyjskich, których pewne punkty są dotąd okupowane przez jej oddziały.

Przypuszczano, że Harding pod tym względem pójdzie w ślady Wilsona przynajmniej w zakresie polityki Oceanu Spokojnego. Na schyłku swej prezydentury, latem 1920 r. Wilson podniósł zasadę niepodzielności Rosji i w imię jej odmówił uznania niepodległości wszystkim państwom, powstałym na jej zwaliskach z wyjątkiem Polski, Finlandji i poniekąd Armenji. „Wielki idealista“, który w danym wypadku występował raczej w roli Filipa z Konopi, skazywał w tym razie na śmierć polityczną państwa bałtyckie, które właśnie domagały się uznania. Zresztą nic im to nie zaszkodziło.

Rząd Hardinga chętnie się usuwa od spraw Europy i jej samej pozostawia te wszystkie kłopoty. Ale inaczej patrzy na wybrzeża wschodnio-azjatyckie. W tych sprawach Ameryka chce mieć głos i to pierwszy głos. Nie od dzisiaj yankesi interesują się wschodnią Syberją i jej bogactwami naturalnymi. W ich rachunkach ta rozległa kraina powinna się stać w niedalekiej przyszłości terenem działalności dla kapitału amerykańskiego. A tymczasem japończycy, korzystając z chaosu rosyjskiego, powoli i ostrożnie, lecz konsekwentnie zarzucają sieci na wybrzeża wschodnio-syberyjskie. Było więc nader prawdopodobnem, iż rząd Hardinga nie dla utrzymania ideologii wilsonowskiej, lecz dla celu całkiem realnego, dla powstrzymania japończyków wysunął zasadę całości Rosji nad Oceanem Spokojnym.

Udało się tego uniknąć dyplomacji japońskiej. Jej przedstawiciele w nieurzędowych rozmowach w Waszyngtonie tudzież w wywiadach dziennikarskich zaznaczali, że Japonia nie pretenduje bynajmniej do żadnych terytoriów byłego caratu, a jeżeli utrzymuje tu i ówdzie swe oddziały to wyłącznie dla utrzymania porządku i zapewnienia obrony swym poddanym. Oddziały te mają pozostać tylko do czasu przywrócenia w Rosji i na Syberji porządku.

Losy politechniki w Łodzi.

W potwierdzeniu wiadomości, podanej w swoim czasie przez „Kurjer Wieczorny“, dowiadujemy się, że p. Oskar Kon złożył już 10 milionów marek na rzecz budowy politechniki w Łodzi. Dalsze 15 milionów złoży p. Kon w chwili rozpoczęcia budowy, a pozostałe 25 milionów w dniu ukończenia budowy gmachu politechnicznego. Odpowiednie pismo ofiarodawcy wpłynęło już do rady miejskiej w Łodzi. Kolej teraz na innych przemysłowców łódzkich, aby poszli w ślady p. Kona!

Delegaci sejmu wileńskiego w Warszawie.

(Telefonem z Warszawy.)

Dzisiaj około południa

przybyła do Warszawy delegacja sejmu wileńskiego,

witana na dworcu przez przedstawicieli władz cywilnych i wojskowych. O godzinie 5-ej po południu w prezydium rady ministrów odbędzie się

wspólna narada przedstawicieli rządu i sejmu wileńskiego, poczem nastąpi uroczysty akt połączenia Wileńszczyzny z Rzeczpospolitą polską.

Następnie o godzinie 9-ej wieczorem w prezydium rady ministrów odbędzie się przyjęcie na cześć delegacji wileńskiej.

WARSZAWA, 2 marca. (Pat.) Dziś o godz. 10 rano przybyła do Warszawy delegacja sejmu wileńskiego, złożona z 20 posłów z 2 wice-marszałkami na czele. Na dworcu powitał ją pan prezydent ministrów, Ponikowski, który przybył na dworzec w otoczeniu dyrektorów departamentu, Giełżyńskiego i Stuzińskiego. O godzinie 5-ej popołudniu odbędzie się wspólne posiedzenie delegacji z radą ministrów.

Rosja wobec Konferencji genueńskiej.

BERLIN, 2 marca. (Pat.) Źródła niemieckie podają, jakoby delegacja sowiecka w Londynie przesłała rządowi angielskiemu notę datowaną 28 lutego, w której oświadcza, że sprawa udziału Rosji w konferencji genueńskiej weszła w stadium krytyczne.

Rosja życzy sobie występować na konferencji na równych prawach z innymi państwami i odrzuca wszelką opiekę nad sobą.

MOSKWA, 2 marca. (Pat.) „Izwestija“ i „Prawda“ poświęcają wstępne artykuły nowemu zwrotowi w opinii sojuszników w kwestji warunków uznania Rosji sowieckiej.

„Prawda“ konstatując zwycięstwo Poincarégo nad Lloydem George'em w tej sprawie pisze, że nowe żądania ententy w stosunku do Rosji pozbawiają konferencję genueńską wszelkiego znaczenia. Rosja nigdy nie zgodzi się na warunki, jakie chcą jej narzucić państwa kapitalistyczne, zresztą sama Anglja na tem ucierpi.

„Izwestija“ podkreśla, że wiadomość o zamiarze oddania Rosji 6-miesięcznej próbie, zanim zostanie uznana przez państwa ententy nie może być niczem innem, jak tylko zwykłym Balon d'essai.

Rosja na kapitulację się nie zgodzi

i rząd sowiecowski z tego stanowiska nie zejdzie.

Projekt ogłoszony przez prasę francuską, a narzucony Lloydowi George'owi, jest absolutnie dla Rosji nie do przyjęcia i może on uczynić konferencję genueńską zupełnie zbyteczną.

prawnego. Mocnym argumentem na korzyść potrzeby oddziałów japońskich była zeszłoroczna rzeź w Mikołajewsku, dokonana przez czerwone wojska na kolonii japońskiej, która schroniła się do konstytutu i tam zginęła pod bombardowaniem bolszewików.

Na konferencji waszyngtońskiej w międzynarodowej wymianie zdań, zgodzono się, iż należy powstrzymać się od zamachów na posiadłości rosyjskie, lecz żadnej umowy w tym przedmiocie nie zawarto i nie przyjęto w tym względzie żadnego formalnego zobowiązania.

Vigil

Kryzys w przemyśle.

WARSZAWA, 2 marca (Pat.) — Na posiedzeniu komisji do badania kryzysu w przemyśle 1 marca przedstawiciele robotniczych organizacji zawodowych na skutek rozstrzygnięcia przez komisję ankiety wyrazili swoje poglądy na przyczyny bezrobocia oraz na środki zaradcze dla zażegnania kryzysu.

Po wysłuchaniu mówców komisja rozpatrywała sprawę rekwizycji węgla na kolejach. Wyjaśnieni adwokat wiceprezesa

hardt przyczem przyjęto w tej sprawie wniosek p. Waszkiewicza. Komisja wzywa rząd do bezwzględnego i ostatecznego uregulowania należności za węgiel, który w grudniu r. z. został zarekwirowany przez koleje.

Kontrola ententy w Monachjum.

MONACHJUM, 2 marca. (Pat.) Na posiedzeniu rady miejskiej zakomunikowano, że ententa rozpoczęła wykonywanie kontroli nad budżetem miasta, co do całokształtu finansów, oraz co do liczby personelu.

Powstanie na Ukrainie.

LWÓW, 28 lutego. (AW). Organ narodowy ukraiński „Hromadnij Wiestnik“ donosi, że urzędowe komunikaty sowieckie stwierdzają ponowne ożywienie się na Ukrainie akcji powstańczej. Nad dolnym Dnieprem operują pomyślnie ataman Zabołotnyj i Licho.

W Irlandji.

DUBLIN, 1 marca. (Pat.) Hav. donosi, że Daily Eirenan odrzucił większością głosów szereg wniosków de Valery, skierowanych przeciwko modom pomyślnie

Dług Rosji.

LONDYN, 1 marca. (Pat.) — Rząd zakomunikował wczoraj w izbie gmin, że dług Rosji zaciągnięty w Anglii wynosi 561 milionów 500 tysięcy funtów szterlingów, wliczając w to procent od 31 grudnia 1918 roku.

Niemcy płacą odszkodowania.

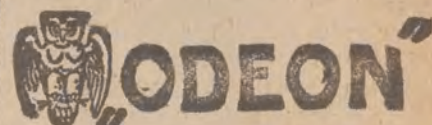
PARYŻ, 1 marca. (Pat.) Hav. Niemcy zawiadomiły komisję odszkodowawczą, że złożyły wczoraj 5-tą ratę odszkodowawczą w sumie 81 milionów marek w złocie.

Na froncie grecko-tureckim.

RZYM, 2 marca (Pat.) — Źródła włoskie podają, że rząd angielski czyni w Anatolji wielkie przygotowania w celu podjęcia wielkiej ofensywy wiosennej przeciwko grekom.

Delegacja litewska na konferencję genueńską.

KOWNO, 2 marca. (Russpress). Na czele delegacji litewskiej w Genui stanie prezes ministrów Galwanowski, a jednym z członków będzie, prawdopodobnie, młody

Owieczna sprawa wzajemnych ciężeń nioł, a jednocześnie ich dramatycznych i potężnych bólów z rozkosznymi pauzami zawieszania broni i słodkich chwil sojuszu i przymierza. Danilowski.

JUTRO PREMIERA!

Pięknego dramatu historycznego w 6 akt. p. t.

ZAKAZANY OWOC

przećdną wykonawczyń

LEDA NOVA w roli gł.

UWAGA: Zdjęcia oryginalne w Genui, Syrakusach, Katanji, Pompei i na malowniczych wybrzeżach morza Śródziemnego.

Turcy dążą do zjednoczenia ojczyzny.

ODESA, 2 marca. (Polpress). W chwili obecnej toczą się rokowania pomiędzy Angorą a Konstantynopolem. Kemaliści żądają uznania przez Portę i sułtana zarządzeń zebrania narodowego i utworzenia wspólnego tureckiego rządu, przyczem ministrowie spraw wojskowych, wewnętrznych, marynarki i sprawiedliwości powinni być mianowani przez kemalistów resztą ministrów przez sułtana. Angorskie zebranie narodowe ma kontynuować wydawanie zarządzeń, pozostając w Angorze. Władza wykonawcza przenosi się do Konstantynopola.

Austria nie wejdzie w skład małej ententy.

PRAGA, 2 marca. (Russpress). Z Wiednia donoszą, że Austria nie wejdzie w skład małej ententy.

Szwecja i związek bałtycki.

HELSINGFORS, 2 marca (Russpress). Jak donoszą dzienniki fińskie, prasa i społeczeństwo szwedzkie wypowiedziało się stanowczo za utworzeniem związku bałtyckiego.

Nadużycia w ministerjum rumuńskim.

BUKARESZT, 2 marca (Russpr.) Dzienniki bukareszteńskie komunikują o znacznych nadużyciach, popełnionych w ministerjum przemysłu i handlu za rządów gabinetu gen. Avarescu. Sprzeniewierzenia sięgają jak obliczają — 150 milj. lej.

Degradacja komunisty.

PARYŻ, 2 marca. (Russpress). Sąd wojenny w Lille skazał por. Bonté na pozbawienie szarży oficerskiej za należenie do partji komunistycznej i agitację wśród żołnierzy.

Wracał

Przybył do Warszawy były wiceprezes rosyjskiego komitetu politycznego p. Filosofow, który w swoim czasie opuścił Warszawę, protestując w ten sposób przeciwko relegowaniu p. Sawinkowa.

Tragiczny wyścig.

(Telef. z Warszawy)

Dzisiaj o godz. 11-ej zrana na rogu ulicy Marszałkowskiej i Próznej ścigały się dwa taxametry. Rezultat wyścigów był opłakany: jeden z samochodów wpadł pod tramwaj.

Samochód został zgnieciony, a pasażerowie odnieśli ciężkie rany i potłuczenia.

Są to dwaj studenci Witold Hollak, lat 19 i Roman Mazurkiewicz, lat 21. Potłukł się także szofer, Kazimierz Kowalczyk. Stan studenta Hollaka jest beznadziejny.

Na chińskim marginesie.

Walka prezydenta z premierem. — Phyrusowe zwycięstwo. — Za kulisami republiki. — Run na banki. — Nowy gabinet działa! — Pozłocona pigułka trucizny. — Sytuacja polaków.

(Koresp. wł. „Kurjera Wieczornego”).

Pekin, w styczniu.

Nie wiem, w jakim stopniu Sz. Czytelnicy są obeznani ze sprawami politycznymi Dalekiego Wschodu wogóle, a państwa niebieskiego w szczególności. Przypuszczam jednak, że ponieważ redakcja prosi mnie o informacje z polityki bieżącej, nie będę miał potrzeby objaśniać podstaw zasadniczych tutejszej sytuacji, a raczej tutejszego chaosu z podziałem Chin na północne i południowe i t. p.

Przystępuję więc odrazu do wypadków ostatniej doby. Najdonioslejszym z nich jest zakończenie konfliktu trwającego już od kilku miesięcy pomiędzy prezydentem Hsu Chen Chang a premierem King Yun Pong dymisją tego ostatniego.

Jeszcze w grudniu prezydent w okólniku do wszystkich władz prowincjonalnych, zgodzie ze zwycięstwem tutejszym, narzekał gorzko na daremność swych wysiłków od dnia dościa do władzy.

Niektórzy widzieli w tym „pięsty łabędź” prezydenta. Omylili się. Lecz obecne zwycięstwo prezydenta nad ex-premierem jest zdaniem moim, zwycięstwem phyrusowym. Przy konstruowaniu nowego gabinetu brano już pod uwagę ewentualne wybory nowego prezydenta.

Jakże inaczej wytłumaczyć sobie przychylnie stanowisko takiego np. Tsao Kuna, głównego przywódcy stronnictwa Cze-li? Ukryty na początku przesilenia mądrze i ostrożnie w głębi swego „yame-nu” Poatingu skierował swego koleżkę Ciang Tso Lina, by sam udał się do stolicy i przelał węzeł gordyjski przesilenia.

Nagle, sam nieoczekiwanie wpadł do Pekinu.

Najpotężniejszy wpływ użyto, by zdobyć jego poparcie dla przyszłego premiera Liang Czeu Yi. Po nieskonczonym długo trwającym pertraktacjach Tsao Kun poszedł na kompromis.

Za cenę jakich obietnic? Zbyt wielką tajemnicą otoczono rokowania, by nawet czujne ucho dziennikarza mogło je przeniknąć. Aby znaleźć klucz dla rozwiązania tej zagadki, cofnijmy się o trzy lata wstecz.

18 października 1918. Izba i senat mają obradzić vice-prezydenta republiki. Już na odbytem dzień wcześniej posiedzeniu klubu Anfu, wiadomo było, że nie uda się osiągnąć quorum. Liang Czeu Yi, ówczesny prezes senatu prowadził cichą kampanię przeciw kandydaturze Tsao Kuna. I rzeczywiście, nastąpiło to, czego się obawiano: dla wyboru zabrakło quorum. Po jedenastu dniach było jeszcze gorzej. Liang Czeu Yi w międzyczasie odstoł przylbicę i wypowiedział się wyraźnie przeciw Tsao Kunowi. Posiedzenie nie mogło się odbyć i zostało odroczone „si-ne die”.

W ten sposób kandydatura Tsao Kuna została pogrzebana.

Nie trudno zrozumieć, jak wielkich starań i wpływów trzeba było dołożyć, aby obecnie osiągnąć zbliżenie między tymi dwoma panami.

Tak więc Liang Czeu Yi i jego stronnictwo obejmują władzę przy warunkach bardzo przykrych, potęgowanych zwłaszcza przez rozpaczalną sytuację finansową. Nie wiem, czy dotarli do Polski wiadomości o wielkiej panice, która tu wybuchła przed kilkoma tygodniami. Rozpoczął się szalony „run” na banki chińskie i zagraniczne.

Posiadacze biletów w tych bankach, żądali spłat w srebrnych dolarach. Banki zawiesiły pełne wypłaty i zwracały każdemu klientowi tylko drobne bardzo sumy.

Chciał stosować energiczniej ogłosił kurs przymusowy owych banknotów. Oczywiście, zwłaszcza, że instytucje rządowe same traktowały

banknoty tylko, jako posiadające kurs prawny.

Bankructwo wisiło w powietrzu.

Stwierdzono, że rząd nie był w stanie zapłacić w terminie zaciągniętej w pewnym banku amerykańskim pożyczki krótkoterminowej.

Nowy gabinet, składający się ze zwolenników zbliżenia z zagranicą zdołał w szybkim czasie usunąć najbardziej bezpośrednie niebezpieczeństwo i zaprowadzić pewien ład i porządek.

Ale bo też nowy gabinet posiada w swym składzie ludzi istotnie wartościowych.

Poza premierem Liang Czeu Yi, wybitnym finansistą, noszącym z tego powodu nawet przydomek „Buddy bogactwa”, — widzimy w gabinecie takich ludzi, jak Yeh Kung Czo, człowieka wielkiej energii i głębokiej inteligencji oraz dr. Oang Szung Wei, delegata na konferencję waszyngtońską, znanego i uzdolnionego wybitnie prawnika.

Skład obecnego gabinetu jest więc następujący:

Prezes rady ministrów — Liang Czeu Yi, sprawy zagraniczne — dr. W. W. Yen; skarż — Ciang Hou; wojna — gen. Pao Koli-Czeng; marynarka — Li Tin Hsan i koleje — Yeh Kung Czo; handel — Szi Yao san; sprawy wewnętrzne Kao Ling Wei; oświata — Oang Yen Teh; sprawiedliwość — dr. Oang Szung Wei.

Coprawda, zaraz po rozpoczęciu urzędowania, dr. Yeh musiał „wziąć urlop dla poratowania zdrowia”.

Przyczyna prawdziwa — niezadowolone z wyników obrad konferencji waszyngtońskiej.

Dr. Filip. Tyan, poseł chiński na Kubie i sekretarz generalny na konferencji waszyngtońskiej nie ukrywał swego niezadowolenia oświadczać:

— „Gazety mówią, że wyniki konferencji są zwycięstwem dla Chin. Tymczasem poślono nam tylko pigułka trucizny, którą zmuszono nas połknąć”.

Jest to aluzja do „lapówki” w formie Kiao-Czao za „otwarte drzwi” do Chin.

Wzmaga się też możliwość wzburzenia umysłów z powodu kolei Szangtuńskiej. W związku z tem wzrasta niechęć do Japonji i mogą powtórzyć się przykre wypadki z maja 1919 ze wszystkimi ich konsekwencjami, prześladowaniami podejrzanych o japońfilstwo i t. p.

Ucierpiły i my na tem, cudzoziemcy miejscowi, stale w czambuł posadzani o sprzyjanie Japonji.

Szczególnie dotyczy to nas, polaków, wogóle bezbronnym wobec praw miejscowych. Poselstwa naszego niema, opiekują się nami niby to francuzi, ale tylko na papierze. Faktycznie zaś nie korzystamy tu z żadnej ochrony. Podlegamy idyotycznym chińskim zwyczajom, jak np. dziedziczenie wżwż: po synu dziedziczy ojciec (nigdy na odwrót), gdy ten nie żyje, państwo zabiera spadek. Za najdrobniejsze uchylenie od tej procedury aresztują władze chińskie rodaków naszych bez ceremonji, trzymając w stęchłych norach, zakładając deski dokoła szyi, karmiąc jaskółczymi gniazdami, złączając się niemilosiernie.

Dawniej byliśmy pod opieką ambasady rosyjskiej czy austriackiej.

Czyż mamy tęsknić do tych czasów niewoli ojczyzny?...

J. K. L.

Dokąd pójść??

Kino „LUNA”

Dziś! Dziś!

Wysniony Królewicz

(Zakazany obraz)

Z Rosji.

W państwie „elektryfikacji”.

Jak komunikują „Izwiestja” odeskie „wielu nędzarzy w pow. odeskim zamierza zabrać się do uprawy roli z zastosowaniem w braku koni sił ludzkich. Do sochy, sporządzonej w domu zaprzęga się dwu ludzi i w ten sposób pierwotnie uprawia rolę jak w czasach przedpotopowych”.

Jak się „odradza” przemysł.

Iskrówka sowiecka komunikuje z Nikolajewa: Urządzona z wielkim nakładem i przedstawiająca znaczną wartość fabryka tleniu „Perun” zrujnowana została zupełnie skutkiem niedbalstwa i nieumiejętności obchodzenia się z maszynami pracowników fabrycznych. Rada komisarzy ludowych dała dymisję całemu personelowi fabrycznemu.

Z Dalekiego Wschodu.

Jak donoszą z Władywostoku, biały oddział powstańczy przebieł na tyłach bolszewickich zabajkalską linię kolejową pod st. Sludjarka i przerwał komunikację telegraficzną na linii Irkuck — Czyta.

Głód w stepach nadkaspjskich.

Z gub. Astrachańskiej donoszą o klęsce głodowej, spowodowanej skutkiem nieurodzaju w r. 1921. Koczownicy usiłują przedostać się w poszukiwaniu pastwisk do Dagestanu i Kabardy, są jednak odpierani przez mieszkańców tych krajów. W okr. bukojewskim zachodzą krwawe utarczki między oddziałami czerwonych i tłumem głodnych koczowników, kierującym się również w poszukiwaniu paszy na północ.

Zaludnienie współczesne Rosji.

Spis ludności, przeprowadzony przez rząd sowiecki w jesieni 1920 roku wykazuje specyficzny charakter zmian, jakie zaszły w stosunkach ludnościowych republiki rosyjskiej; wyludniły się przedewszystkiem gubernie przemysłowe, przyczem wyludnienie miało odbywać się w szybszym tempie od wyludnienia wsi. Upadek miast w guberniach przemysłowych charakteryzuje wyludnienie m. Petersburga, gdzie ludność z 2 i pół milj. w r. 1917 spadła w r. 1920 na 700 tys. i m. Moskwa, gdzie z 2-ch milionów w 1917 r. ludność spadła do 1.020 tys. w r. 1920.

„Izwiestja” o interwencji

„Izwiestja” dowodzą w artykule wstępnym, że bolszewicy muszą się szykować do obrony przeciw interwencji. Granice rosyjskie — pisze dziennik — nie zabezpieczone są przeciw atakom zewnętrznym. Mamy świeżo w pamięci awanturę petlurowską i karelską. Oienzywa japońska pod płaszczykiem Kappla i Siemionowa trwa w dalszym ciągu. Więsci z Polski głoszą; że organizują się tam oddziały wojskowe pod dowództwem oficerów rosyjskich. Bandy Machonciagle jeszcze są w Rumunji, a wojska Wrangla na Bałkanach i Węgrzech nie wyrzekły się myśli nowego pochodu na Rosję. Wrogowie nasi czynią wszystko możliwe aby w najodpowiedniejszej chwili rozpocząć na naszych granicach nową awanturę.

Bolszewicy i finansisci cudzoziemscy.

Prasa sowiecka komunikuje, że delegacja finansistów francuskich konferowała w tych dniach z p. o. komisarza finansów Sokolnikowem w kwestjach polityki bankowej i finansowej. Duński „Landmanbank” ofiarował się rozpocząć operacje bankowe z sow. bankiem państwa, lecz na propozycję ową otrzymał odpowiedź, że ze względu na stanowisko, zajęte przez rząd duński w stosunku do bolszewików, wszelkie transakcje między bankiem duńskim i sow. bankiem państwa są niemożliwe.

Światowy kryzys gospodarczy.

Anglia.

Angielski handel zagraniczny wykazuje znaczne zmniejszenie zarówno importu, jak eksportu.

Wartość importu w styczniu wynosiła 76 milionów 488.231 funtów szterlingów, czyli była o 46.552.884 funtów szterlingów mniej niż w tymże miesiącu roku zeszłego.

Zmniejszyła się również wartość eksportu o 29.609.145 funtów szterlingów.

i wynosiła w styczniu ubiegłego roku 63.146.949 funtów szterling.

Szwecja.

W Szwecji kryzys rozwija się w dalszym ciągu. Przyczyny:

wysoki kurs waluty i koszty produkcji,

stała niemożność konkurencji z przemysłem niemieckim.

Brak kapitałów i bezrobocie.

Na 134 piece hutnicze czynnych jest obecnie 20.

W żegludze zastój. Okręty przechodzą na własność Niemców.

Wiele firm handlowych bankrutuje.

Zniżka cen dość znaczna np. na obuwie 17 procent.

Argentyna.

Argentyna przeżywa ciężkie przesilenie wskutek braku rynków zbytu.

Wskutek tego, że Argentyna w 1920 roku nie udzieliła kredytu 200 milionów pesetów w złocie Anglii, Francji i Włochom,

ententa zastosowała nieoficjalny bojkot towarów argentyńskich.

W magazynach i portach argentyńskich gnije i psuje się

Sytuacja polityczna.

(Na podstawie depesz nocnych „Głosu Polskiego”).

Polityka międzynarodowa.

Na terenie polityki międzynarodowej spotkał Polskę znowu fakt, świadczący boleśnie o niendolności naszej polityki zewnętrznej. Komisja, organizująca międzynarodowy syndykat do rekonstrukcji Rosji, ogłosiła sprawozdanie, z którego wynika, że w syndykacie wezmą udział następujące państwa: Anglia, Niemcy, Włochy, Francja, Belgja, Ameryka, Japonja, Szwajcaria, Holandia i Czechosłowacja. Polski nie tylko nie zaproszono, ale udział jej, mimo domagania się ze strony Francji, został uchylony. Stało się to na życzenie Anglii, która otrzymała zupełną przewagę w syndykacie, wpłaciwszy, prócz swojego, również udział niemiecki i włoski. Co się tyczy organizacyjnego syndykatu, to będzie on posiadał swych finansowych ekspertów, którzy będą działali we wszystkich państwach w charakterze doradców. Kapitał, stanowiący udział każdego członka, ma być zagwarantowany przez rząd danego państwa.

Co się tyczy usunięcia Polski, to uimotywowano ten krok tem, że Polska będzie przedmiotem odbudowy, a nie ma dość sił gospodarczych, aby odbudowywać Rosję.

Komitet organizacyjny zaznacza, że syndykat nie będzie prowadził żadnych interesów z krajami nie uznającymi długów publicznych, zaciągniętych w przeszłości, oraz nie dających kompensat za majątki osób prywatnych.

Konferencja genueńska odbędzie się zapewne 10 kwietnia.

Włoski minister spr. zagran. Schanzer odbył konferencję z premierem francuskim, zaakceptował wszystkie uchwały w Boulogne i oświadczył, że dołoży wszelkich starań, aby powyższy termin konferencji został dotrzymany.

Polityka wewnętrzna.

Delegacja sejmu wileńskiego

wszelaki towar, tak, iż surowce mięso, ziarno, sześć, skóry, futra i t. p. sprzedaje Argentyna na kredyt.

Łotwa.

Łotwa przechodzi ciężką sytuację gospodarczą, która zaostreża się wskutek nieumiejętności polityki finansowej państwa.

W komisji budżetowej konstytuanta łotewskiej zaatakowano ministra skarbu Kalnisha, zarzucając mu że swoim

systemem nadmiernych podatków doprowadzi państwo do ruiny.

Już obecnie większość przedsiębiorstw musi zwinąć swoje agendy, koła handlowe uginają się pod ciężarem podatków. Mimo wzrostu kursu rubla łotewskiego, ceny artykułów pierwszej potrzeby stale wzrastają.

W porównaniu z rokiem 1921 ceny wzrosły minimum o 200 procent.

Budżet osiągnął 9 miliardów rubli.

Nie udało się pożyczka, ani stworzenie banku emisyjnego.

Wskutek kryzysu panuje tendencja wśród przemysłowców do lokautowych zniżek płacy. Drobna zaś nie pozwala na zniżkę płac.

Niemcy.

Niemiecki bilans handlowy w z. był bardzo pomyślny.

Według statystyki wydziału handlowego, import towarów wyniósł w tym miesiącu 13,700 milionów marek papierowych, podczas gdy eksport był większy, bo wyniósł 14,600 milionów marek papierowych.

została już wybrana i w dniu najbliższym przybywa do Warszawy, gdzie odbędzie się uroczystość połączenia Wileńszczyzny z Rzeczpospolitą.

Układy polsko-niemieckie w Genewie nie posuwają się naprzód z powodu znacznej różnicy zdań między obu delegacjami, które przedstawiły już prez. Calonderowi memorjały, wyszczególniające swe poglądy.

Observer.

Kwieciek mowy przedwyborczej

Niedawno w Lublinie odbył się wiec. Na wiecu owym kandydat na posła w ten sposób zakończył mowę:

„Bracia krześcijanie, uciskają was podatki i na szkoły i na biblioteki i na akusierki i na szpitale. Ale powiedzcie: Potrzebne nam biblioteki? — Nie! — krzyknęła gromada. — Potrzebne akusierki? — Nie. Potrzebne szpitale? — Nie! To tyż na sejmiku zawsze głosowałem przeciw tym podatkom”.

Na wiecu owym obecni byli posłowie, nauczyciele — i rzecz zdumiewająca, — żaden z nich nie replikował.

To już nie kwiatek, ale pęk ostu, który kłuje nawet na odległość. Ma się wrażenie, że Lublin — to miasto murzynów.

Nic dziwnego, że anglicy umieszczają Polskę bądź w Afryce, bądź w Azji, zaś dyplomacja angielska widzi nas zawsze na mapie wielkiej Rosji, jako jedną z jej prowincji.

Rzecz o Rosji.

RYGA, 1 marca. (AW.) — Wynurzenia Radka i Krasina podczas ich przejazdu przez Rygę o pomyślnym przebiegu rokowań francusko-rosyjskich wywołały tu żywą sensację. Obecnie gazety ryskie drukują zaprzeczenie posła francuskiego w Rydze Marcela, który zaprzecza faktowi prowadzenia przez Francję oficjalnych rokowań z Rosją sowiecką.